

влади, децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування, українське законодавство потребує відповідних змін і оновлення та запровадження новітнього інституційного механізму розподілу повноважень та взаємодії органів публічної влади між собою у питаннях захисту житлових та майнових прав дітей в Україні.

Список використаних джерел:

- [1] Про охорону дитинства (Закон України). № 2402-III. (2001). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14?find=1&text>.
- [2] Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини (Указ Президента України). № 811 (2011). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/811/2011#Text>.
- [3] Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини (Постанова Кабінету Міністрів України). № 866. (2008). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>.
- [4] Мельник, Л. А. (2020) Суб'єкти державної політики у сфері захисту прав дітей. Вилучено з http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/1_2020/34.pdf.

DOI 10.36074/21.08.2020.v2.56

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕЛЕМЕНТІВ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА З ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ

ORCID ID: 0000-0002-2234-781X

Кожухар Оксана Володимирівна

старший науковий співробітник

Державний науково-дослідний інститут МВС України

УКРАЇНА

В адміністративно-правовій літературі механізм адміністративно-правового регулювання визначають як сукупність правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин [1]; сукупність адміністративно-правових засобів, за допомогою яких здійснюється вплив на відносини, що виникають при здійсненні виконавчих функцій держави [2]. До адміністративно-правових засобів учені, як правило, відносять: норми права, правові відносини, акти реалізації прав та обов'язків, іноді акти тлумачення норм адміністративного права.

Наприклад Я.В. Лазур, розглядаючи структуру механізму забезпечення прав і свобод громадян виокремлює такі елементи: а) норма права; б) правовідносини; в) принципи прав і свобод громадян; г) стадії їх забезпечення; д) гарантії здійснення прав і свобод громадян; е) юридичні факти; є) акти застосування норм права [3].

Проте М.В. Фролков, досліджуючи механізм адміністративно-правового забезпечення захисту прав споживачів, елементів такого механізму відносить: спеціальні засоби, відповідні гарантії та юридичну відповідальність [4].

На думку О.Ф. Скакун і М.В. Цвіка, до елементів механізму правового регулювання належать: принципи права, юридичні норми, нормативно-правові акти, акти офіційного тлумачення, юридичні факти, правовідносини, акти правореалізації, правосвідомість та режим законності та правопорядку [5]. Інші науковці, зокрема О. М. Куракін, розрізняють вузький та широкий підхід до

структури механізму правового регулювання. До широкого поняття відносять норми права, нормативно-правові акти, юридичні факти, правові відносини, тлумачення права, реалізацію права, законність, правосвідомість, правову культуру, а до вузького – норми права, нормативно-правові акти, правовідносини, реалізацію права та законність [6].

Крім того, А.П. Коренєв у структурі механізму адміністративно-правового регулювання, крім норм адміністративного права, виділяє акти тлумачення норм адміністративного права, що видаються уповноваженими на те органами; акти застосування норм адміністративного права; адміністративно-правові відносини [7].

Отже, думки вчених-теоретиків щодо структури механізму адміністративно-правового регулювання не збігаються.

Фахівці у сфері адміністративного права до елементів механізму адміністративно-правового регулювання відносять такі складові: адміністративно-правові норми – первинні елементи адміністративного регулюючого впливу на суспільні відносини; застосування норм адміністративного права суб'єктами права; адміністративно-правові відносини, які створюються в результаті дії та застосування норм адміністративного права [8].

Отже, зважаючи на зазначене вище, можемо дійти висновку, що адміністративно-правовий механізм забезпечення взаємодії інститутів громадянського суспільства і Національної поліції – це система адміністративно-правових засобів, спрямованих на врегулювання суспільних відносин, що існують у партнерській взаємодії громадян та органів і підрозділів Національної поліції.

Узагальнюючи наведені підходи, слід зазначити, що переважна кількість учених-юристів відносить до складових механізму адміністративно-правового забезпечення взаємодії наступні основні елементи: норми адміністративного права; акти реалізації адміністративно-правових норм і відносини [9]. Враховуючи напрацювання науковців у зазначеній сфері, ми сформулювати перелік основних елементів адміністративно-правового механізму забезпечення взаємодії інститутів громадянського суспільства з Національною поліцією України, зокрема це:

1. Норми права, які регламентують специфіку забезпечення взаємодії громадянського суспільства з поліцією.

2. Суб'єкти реалізації функції взаємодії інститутів громадянського суспільства та поліції.

3. Принципи реалізації взаємодії інститутів громадянського суспільства з поліцією України.

4. Правовідносини, які виникають у процесі взаємодії поліції та інститутів громадянського суспільства

5. Правова свідомість і правова культура населення як невід'ємний атрибут взаємодії поліції та громадянського суспільства.

Звичайно, ми подаємо далеко неповний перелік елементів адміністративно-правового механізму забезпечення взаємодії поліції та громадянського суспільства, проте наявність перерахованих елементів є обов'язковим, оскільки вони суттєво впливають на забезпечення належної реалізації такої взаємодії. Від злагодженої взаємної роботи елементів залежить дія всього механізму, а неналежна робота будь-якого з його елементів потягне за собою неефективну дію всього механізму адміністративно-правової взаємодії інститутів громадянського суспільства та поліції.

У підсумку важливо зауважити, що саме правоохоронним органам взагалі та Національній поліції зокрема в державі належить особлива роль у реалізації функціонування механізму адміністративно-правового забезпечення взаємодії з інститутами громадянського суспільства.

Таким чином, створення і функціонування дієвого адміністративно-правового механізму сприяє забезпеченню належної реалізації взаємодії поліції та громадянського суспільства, здійсненню дієвого впливу на суспільні відносини, які виникають у правоохоронній сфері, налагодженню ефективної взаємодії між державою і громадянами, що є загальноприйнятим стандартом публічного адміністрування в усіх демократичних країнах.

Список використаних джерел:

- [1] Стеценко, С.Г. 2008. *Адміністративне право України: навч. посіб.* Київ: Атіка.
- [2] Голосніченко, І.П. (ред.). 2005. *Адміністративне право України: основні поняття: навч. посіб.* Київ: ГАН.
- [3] Лазур, Я.В. 2009. Поняття, сутність та елементи адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян у державному управлінні. *Форум права.* (3). 392–398.
- [4] Фролков, М.В. 2013. Механізм адміністративно-правового забезпечення захисту прав споживачів. *Публічне право.* (2). 314–320.
- [5] Скакун, О.Ф. 2001. *Теорія держави і права: підручник.* Харків: Консум.
- [6] Куракін, О.М. 2015. Структура механізму правового регулювання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету.* Серія: Право. (35-II). (Т. 1: С. 41–44).
- [7] *Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону (Закон України) № 1835-III.* (2000). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>.
- [8] Старилов, Ю.Н. 2002. *Курс общего административного права.* (Т. 1-3). Москва: НОРМА.
- [9] Гладун, З.С. 2008. *Адміністративне право України: навч. посіб.-довідник для підготовки до іспиту.* Тернопіль: ТНЕУ.